

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 10.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 6.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične pretplate, biti će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Disma i novce treba šaljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Ured za prehranjivanje naroda.

Previšnje ručno pismo.

BEČ, 13. N. V. Cesar je izdao ovo previšnje ručno pismo:

Dragi d.r. Koerberu!

Moja je želja, da, dok ustraju izvanredne prilike, koje je rat stvorio, jedan se ured opskrbljen izdašnim oblastima, jedinstveno pobrine za potrebe prehranjivanja pučanstva. Odobravam Vaše prijedloge za ustrojenje tog ureda, te imenujem, po Vašem prijedlogu, financijskog zemaljskog upravitelja i potpredsjednika financijskog zemaljskog upraviteljstva u Beču Oskara Koksteina njegovim predsjednikom.

U Beču, 13. novembra 1916.

Frano Josip s. r.

Koerber s. r.

Naredba ukupnog ministarstva, koja sutra stupa na snagu, odreguje:

Za upravljanje svim poslovima, koji su posredno ili neposredno u svezi za prehranjivanje pučanstva u ratu, podiže se, sa sjedištem u Beču, ured za prehranjivanje pučanstva kao centralna vlast. Ovaj je ured potčinjen ministru predsjedniku. Dosadašnji djelokrug ministarstva unutrašnjih posala, trgovine i poljodjelstva u pogledu pribavljanja živeža i krme, spada uredu za prehranjivanje pučanstva, i to od onoga dana u koji bude ustrojen. Dobliza odredjenja o prenosu tog djelokruga prihvatit će ministar predsjednik. Dje-lovanje pomenutih ministarstva na polju javnoga zdravlja i uzdržavanja i promicanja industrijskog, obrtničkog i poljodjeljskog proizvodjenja, ostaje ne-taknuto. Uredom za prehranjivanje pučanstva du-žan je da upravlja predsjednik. Dotanje odredbe o unutrašnjem ustrojenju i službovanju izaci će u statutu što će izdati ministar predsjednik. Ured za prehranjivanje pučanstva može da, na osnovu ovlaštenja od strane ministra predsjednika, izdava naredbom propise koji mu trebaju da postigne svoje ciljeve, i to poglavito one koji se odnose na proizvodjenje i pripravljanje živeža i krme te za to nužnih sirovina, pak na pribavljanje, dijeljenje i trošenje kao i na cijene tih nužnih predmeta na-pokon na izvijagje o zalihama spomenutih stvari. Vlasti i uredi, koji spadaju pod navise spome-nuta ministarstva, ovisni su, u poslima oko op-skrbljivanja živežem i krmom, od odredaba ureda za prehranjivanje pučanstva. I općine mogu se obvezati da sudjeluju u zadacima toga ureda. Dod ured za prehranjivanje pučanstva spadaju i za-vodi što je vlada ustrojila za gospodarenje žive-žem i krmom. Ministar će predsjednik odrediti dan, u koji će taj ured, koji je osnovan u ministarstvu unutrašnjih posala, prekinuti svoje djelovanje.

BEČ, 13. Tek stvoreni ured za prehranjivanje pučanstva potčinjen je neposredno ministru pred-sjedniku, koji tim preuzimlje ustavnu odgovornost za rad tog ureda. Odlučivanje o ograničenju na-dležnosti pridržalo se — da se stvar ne odugo-vlači — ministru predsjedniku. Ured će uživati zamašne punomoći da vrši svoj zadatak. Težište će se novog ureda naći u skupnom djelovanju prokušanih upravnih činovnika i vrijednih struč-njaka iz praktičnog života. Ako bude stalnosti, da će se životna srestva pribavljati, dovoziti i pravično dijeliti bez onog zapinjanja, što se prije opažalo radi uporednog poslovanja više nadležnih ureda, ima nade da neće izostati uspjeh koji se sa da-nšnjim prilikama može administrativno postizati. Pučanstvo može pouzdati na to računati, da će novi ured s najvećom energijom nastojati, da se postojeće poteškoće čim prije i koliko bude mo-gućno uklone; i ako se zadatak novog ureda, uza sve opravdano naganje u tačno poslovanje novoga organa, ne smije potcenjivati. Osobito radi ustro-jenja službe oko razdjeljivanja svih postojećih ži-votnih srestava naće se ljudi vještiji praktičnom životu, koji će se misliti za to da se stupi u do-dir sa postojećim konsumnim organizacijama.

Uz to će se nastojati ne samo da se stane na put to većem poskupljenju nego da se i obale današnje visoke cijene. Pučanstvo koje je dosad pokazalo u nevoljama od rata već toliko strpljenja, sposobnosti da se prilagođuje prilikama i disci-pline, može od rada novoga ureda očekivati, da će se poteškoće što ih rat nameće moći što bude vi-še moguće smanjiti, premda se moraju smatrati neizbježnim stanovite zapreke u pribavljanje žive-ža, koje se opažaju i u neprijateljskim zemljama, gdje imaju i more na raspolaganje.

Predsjedništvo ureda za prehranjivanje.

BEČ, 14. „Wiener Zeitung“ javlja, da je Cesar odobrio, da se predsjednik ureda za prehranjivanje pučanstva Kokstein uvrsti u treći razred čina državni činovnika i da je ministar predsjednik po-zvao odsječno predstojnika na ministarstvu unu-trašnjih posala vitezera Kellera na mjesto prvog pot-predsjednika ureda za prehranjivanje pučanstva.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austro-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 11. Službeno se javlja:

11. novembra 1916.

Istočno bojište.

Vojna fronta generala konjice Nadvojvode Karla Frana Josipa:

Naši napadi s obe strane rijeke *Alta* napredovale dalje. Zapadno od *Predealske* doline, austro-ugarske i njemačke čete oteše na juriš šest zaseb- ničkih rumunjskih pozicija i zadržale ih protiv dva neprijateljska napada. Na tim dijelovima fronte izneseno je 360 zarobljenika i 2 mitraljeze. U *Györgyjskoj* planini prejosmo, sjeverno od *Holla*, *Bistricorsku* dolinu. Na *Smotrecu* u *Karpatima* uspio je potpuno zagon njemačkih lovaca; tu je neprijatelj izgubio 60 zarobljenika.

Vojna fronta gener. maršala princa Leopolda Bavarskog:

Istočno od *Narajowke* njemačke su čete zauzele u oštom napadu 120 metara širok komad opkopa neprijateljskih pozicija. Pet ruskih protunapada na tom mjestu progje naprazno, a tako i oni što je neprijatelj preduzeo protiv njemačkih opkopa na *Skrobouvi*.

Talijansko i jugo istočno bojište:

Nije se ništa zbililo.

BEČ, 12. Službeno se javlja:

12. novembra 1916.

Istočno bojište:

Fronta generala konjice Nadvojvode Karla Frana Josipa:

Kod *Oršove* i južno od *Szurdukskog* klanca zakročismo dalje. U dolini *Alta* olete su nanovo neprijatelju nekoliko pozicije. Sjevero-zapadno od *Soosmezda* Rumunji po osam puta pokušale da napanu naše pozicije, ali svaki ih put odbismo sasvim. U južnom dijelu šumovitih *Karpata* povećala se borbena djelatnost. Plijena iz bojeva na *Rotenturmskom* prijelazu od 10. novembra na ovamo ima 18 oficira, preko 1000 ljudi i 7 topova.

Vojna fronta gener. maršala princa Leopolda Bavarskoga:

Istočno od *Narajowke* ruski je zagon ostao bez uspjeha.

Talijansko i jugo-istočno bojište:

Stanje se nije promijenilo.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. *Höfer* podmaršal.

Dogagjaji na moru:

U noći od 11. na 12. novembra naši hidroplani napadoše *Padovu* i pogodilo teških bombama zgradu vojnog zapovjedništva, željezničku stanicu i pješadijsku kasarnu. U ovoj posljednjoj i u gradu prozurokovan su požari, koji se još vijahu na 40 kilometara udaljenosti. Naše se letjelice povratile zdrave, ma da se u njih žestoko pucalo i unatoč nepovoljnom vremenu.

Zapovjedništvo flote.

BEČ, 13. Službeno se javlja:

13. novembra 1916.

Istočno bojište:

Fronta generala konjice Nadvojvode Karla Frana Josipa:

U području *Oršove*, na *Szurdukskoj* cesti i jugoistočno od *Rotenturmskog* klanca neprijatelj je uzaludno nasrtao na naše čete. Sjevero zapadno od *Cämpungla* austro-ugarski i njemački odjelci iz-bacile Rumunje iz žilavo branjenog mjesta *Candesti*. S obe strane *Soosmezda* više je rumunjskih napada odbijeno. U odsječku *Tölgyses* austro-ugarske i njemačke čete zauzeše na juriš brdo *Bitoca-Arsu- rilor* sjeverno od *Holla*. Dropadoše napadi jakih

ruskih snaga, koje su jugo-istočno od *Tölgyses* i kod *Belbora* zagonjene protiv naših kolona.

Fronta gen. maršala Princa Leopolda Bavarskog:

Nije bilo osobitih dogagjaja.

Talijansko i jugo-istočno bojište:

Ništa važno.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. *Höfer* podmaršal.

Dogagjaji na moru:

U noći od 12. na 13. novembra naši hidroplani osuše bombama tvorničke naprave u *Pontelagosuro* i željezničke naprave u *Ravenni*. Rezultat bio je strašan. U prvom od tih mjesta bilo je dobrih pogagjanja u dvije rafinerije šećera, kod rafinerije sumpora, u električnu centralu i željeznički most, te više se požara opazilo. U *Ravenni* pogogjena je zgrada željezničke stanice. Sve su se letjelice povratile zdrave.

Zapovjedništvo flote.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 11. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 11. novembra 1916:

Zapadno bojište:

Englezi uspiješe u noćnom napadu sjevero-zapadno od *Courcellette* da na neznatnoj širini prodru u naš najprednji opkop. Bój izmegju kuća kod crkve u *Saillyju-Sailliselu* donije Francuzima malo koristi; u ostalom napadu što su tamo preduzeli na široj fronti, propadoše. Jučer u zračnom boju oboreno je obranbenom vatrom nanovo 10 neprijateljskih letjelica.

Istočno bojište:

Rusi uzaludno pokušale sa brojnim novo pri-vedenim snagama da nam otmu pozicije što smo zauzeli kod *Skrobowe*; njihovi se napadi skršile sa velikim gubicima. Na *Narajowki* njemačke čete prodrile u rusku glavnu poziciju jugo-zapadno od *Folv-Kramolecie* i odbiše petoro žestokih nepri- jateljskih protunapada. Na sjevero istočnoj fronti *Erdelja* napadi njemačkih i austro-ugarskih četa preduzimahu se sve jednako i uspiješe. Zapadno od ceste od *Predeala* u *Sinaju* uzeto je na juriš više rumunjskih zašćenih linija i zarobljeno 160 momaka. Na cesti u klancu do dalje na zapadu bijahu se jučer samo mali bojevi; tu zauzesmo nekoliko pozicija na visovima i zarobismo 200 ljudi.

Balkansko bojište:

Razviše se okršaji naših pobočnih odjeljaka sa francuskim četama u istočnom dijelu *Bitoljske* ravnice i na visovima sjeverno od *Cerne*. Fran- cuske i srpske čete po više puta preduzeše na- pad, koji im svaki put propade sa velikim gubi- cima; samo južno od *Pologa* neprijatelj pogje za rukom da provali u prednju poziciju. Na fronti *Strume* artiljerijsko djelovanje ožive s obe strane *Butkovskog* jezera.

BERLIN, 11. (Službeno). Neprijateljske letje-lice napadoše dana 10. novembra izmegju 11 s. p. podne mjesta i industrijske naprave u području *Saara*, te osuše bombama *Völklingen*. *Wehrden* i *Forbach* 3 su osobe ubijene, 2 lako ranjene a 2 teško.

BERLIN, 12. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 12. novembra 1916.

Zapadno bojište:

Na sjevernoj obali *Somme* artiljerijsko je dje- lovanje bilo samo neko vrijeme jako. Sinoć se u *Saillyju-Sailliselu* novi bojevi razmahnuše, koji se i sad još biju. Južno od rijeke pojača se vatra u odsječku *FresnesChaulnes*. S obje strane *Ablain- courta* djelovanje je naše artiljerije spriječilo da se razvije napad što se spremao.

Balkansko bojište:

Sa *Dobrudže* i sa *Dunavske* fronte ništa novo. U zapadnom dijelu obluka *Cerne* njemačko-bu- garske čete odbiše jake srpsko-francuske napade. Neprijateljski zagon stekao je zemljišta kod *Pologa*.

BERLIN, 13. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 13. novembra 1916:

Zapadno bojište:

Izmegju *Ancre* i *Somme* na mahove žestok artiljerijski boj. S obe strane sela *Sailly-Saillisel*, ko- jega držimo istočni rub, jaki su francuski napadi odbijeni. Francuski zagon sjeverno od *Dollera* (gornji *Elsass*) propao je sasvim.

Istočno bojište:

Izmegju mora i *Karpata* nije se ništa bitno zbililo. U *Györgyjskoj* planini njemački i austro- ugarski bataljoni zauzeše brdo *Bitoca-Arsurilor*.

Tamo na visovima istočno od *Belbora*, na istočnoj obali *Dutne*, Rusi pokušale uzaludno u više na- pada da nam otmu zemljište što smo stekli. I na brdima s obe strane *Otoskog* klanca neprijateljski su zagoni utbijeni. Sjevero-zapadno od *Cämpu- lunga* naše čete zauzeše *Candesti*. Jugo-istočno od *Rotenturmskog* klanca i *Szurdukske* ceste, pak sje- verno od *Oršove*, rumunjske snage ne postigoše ni- kakva uspjeha svojim jakim protunapadima. One izgubiše opet, uz krvave gubitke, preko 1000 za- robljenika.

Balkansko bojište:

Duž *Dunava* protjerani su neprijateljski odjelci što su se zalijetali prama lijevom krilu naše po- zicije u sjevernoj *Dobrudži*. *Cerna Voda* bombardovana je bezuspješno s lijeve strane *Dunava*.

Maćedonska fronta:

U *Bitoljskoj* ravnici jaka artiljerijska paljba. Neprijatelj je sa velikim gubicima napadao kod *Lazica* i *Kenali* i sjevero-istočno od *Broda* na *Cerni* na njemačko-bugarske pozicije, koje su se potpuno održale.

BERLIN, 13. Službeno: U noći od 10. na 11. no- vembra njemačke torpedne bojne snage, zagoniše se, u svojoj izvidničkoj vožnji, do *Baltischporta*, i bombardovahu uspješno i iz male udaljenosti lučke naprave tog ruskog uporišta.

BERLIN, 13. Wolff Bureau javlja: Neprijateljske letjelice napadoše u večer 10. novembra mjesta i tvorničke naprave u području *Saara*; nanijese samo neznatne materijalne štete, a nikakove vojničke; ali pogodilo razne stojne kuće, ubiše tri osobe i deset ih raniše. Napad na *lohringska* mjesta i tvr- ničke naprave progje sasvim naprazno. Te iste noći naše letjelice eskadre bacile preko tisuću kilograma bombâ na *Luneville*, *Nancy* i letjeliste u *Malzeville*. Na *Sommi* naše letjelice eskadre osuše te noći sa blizu 6000 kilograma bombâ žel- jezničke stanice, municijske tabore, skloništa četa i letjelista neprijateljska.

Prvi general kvartirmajstor *Ludendorff*.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 12. Glavni stan javlja, 11. no- vembra:

Na fronti *Kavkaza* čarkanja, zarobismo neko- liko ljudi. Na ostalim frontama nije bilo znatnih dogagjaja.

CARIGRAD, 13. Glavni stan javlja:

Fronta *Kavkaza*: Čarkanja po nas povoljna. Sa ostalih fronta nije bilo važnih dogagjaja.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 11. Izveštaj generalnog štaba, 11 no- vembra:

Maćedonska fronta:

Zapadno od željezničke pruge *Bitolj-Lerin* obična artiljerijska paljba. Istočno od pruge i u obluku *Cerne* preko cijelog dana živahniji bojevi. Ponovljeni neprijateljski napadi ubijeni su sa velikim gubicima za neprijatelja. Bojevi se na- stavljaju. Sa ostalih fronta ništa važno da se javi.

SOFIJA, 12. Glavni stan javlja:

Maćedonska fronta:

Zapadno od željezničke pruge *Bitolj-Lerin* živahna artiljerijska vatra; istočno od željeznice i obluka *Cerne* cijelog dana, a nešto i obnoć 12 no- vembra, svi su napadi neprijateljski skršeni. Negjutim uspije neprijatelju da zadrži visove, koji se dižu pred našim položajima sjevero- istočno od sela *Pologa*. Na fronti *Moglenice* slaba artiljerijska i minka vatra. Zapadno od *Vardara* i na zanozi *Bjelašice* planine miruje se. Na fronti *Strume* artiljerijska vatra i patrolski okršaji.

Na obali *Egejskog Mora* mirno.

Rumunjska fronta:

Na *Dunavu* ništa novo. U *Dobrudži* okršaji kod pomaknutih položaja naših četa bez važnih dogagjaja:

SOFIJA, 13. Izveštaj generalnog štaba, 13 no- vembra:

Zapadno od željeznice *Bitolj-Lerin* živahna vatra protiv odsječka *Ostrec-Kenali*; protjerani su paljbom slabi neprijateljski odjelci koji se bijahu otisnuli. U obluku *Cerne* bugarsko-njemačke čete odbiše žestoke neprijateljske napade. Na fronti *Moglenice* i zapadno od *Vardara* obična artiljerijska vatra. Duž *Dunava* slaba izmjenična pucnja- va. U *Dobrudži* neprijatelj je dvaput napao sa neznatnim snagama skrajno lijevo krilo naše po- zicije, ali ga svaki put prinudismo da se povuče.

Engleski izvještaji.

LONDON, 11. Admiralat javlja: Jučer izjutra eskadra hidroplana preduze napad na luku i skrivalište podmornica u Ostendi i Zeebrügge. Bacilo se bomba velike ukupne težine; uspjeh je povoljan.

Zapljenjen poštanski parni brod.

VLISSINGEN, 11. Poštanski parni brod «Königin Regentin», koji je jutros odamo krenuo, uhvaćen je prije podne i odveden u Zeebrügge; vozilo se na njemu 93 putna km. među kojima 19 engleske narodnosti, 23 Belgijanca, 2 Talijanca i englesko-američka pošta.

Potopljen parni brod «Columbia».

MADRID, 13. Novine javljaju; da je njemačka podmornica nedaleko od Corone potopila američki parni brod «Columbia» od 8580 tona.

Bio je krcat bakrom, čelikom, masti za Geonovu. Spašena momčad pripovijeda, da je brod bio na 6 o. m. ustavljen kod rta Finisterre. Kako je ukrcajanje u čamce za spasavanje bilo opasno radi oluje, čekala je podmornica puna dva sata dok se momčad iskrcala.

Skupština prijatelja mira u Cardiffu. Protudemonstracije.

AMSTERDAM, 11. (Reuter.) U Cardiffu priregjena je ophodnja, kao prosvjed protiv skupštine prijatelja mira, koja se tamo držala. Učesnici provališe u skupštinsku dvoranu i raspršiše sakupljeni svijet. Samsay, Macdonald i drugi govornici umakaoše na pobočna vrata.

Nestašica ugljena u Francuskoj. Oluje u Sredozemnom moru.

BERN, 11. «Petit Journal» javlja iz Amiens: Kriza se uglja to više zaoštrava. Četiri velike tvornice morale su ustaviti rad radi nestašice goriva. Drama spomenutu listu, jučerašnja oluja u Sredozemnom moru bijaše tako jaka, da su u Marseillskoj luci dva velika japanska parna broda «Harima-maru» i «Shigien-maru» rinuta jedan na drugi i teško se oštetila.

Talijanski glasovi o vojski naše podmornice.

LUGANO, 11. «Tribuna» javlja: Dva oficira i 11 mornara od posade austro-ugarske podmornice, koja je, po talijanskim saopćenjima, propala u noći od 16 na 17 oktobra, zarobljeni su u južnoj Arbaniji, pošto im je uspjelo da se tamo spase u čamcima potopljene talijanske torpedače.

Bissolati na putu. Novi talijanski poklisar u Parizu.

RIM, 11. Bissolati je danas krenuo preko Pariza da obagije francusku, englesku i belgijsku frontu.

Agencija Stefani javlja: Danas se službeno objavilo imenovanje markiza Salvagno Raggi za poklisara u Parizu.

Zdravlje N. V. Cesara.

BEČ, 12. «Korrespondenz Wilhelm» javlja: Doznajemo, da je Cesara od nekoliko dana spopala laka kataralna afekcija. Raspored Cesareva dana nije se izmijenio. Djeveto Veličanstvo sluša obične izvještaje.

BEČ, 12. «Korrespondenz Wilhelm» javlja: Laki katar, što je Cesar dobio, već iščezava, tako da se može po liječničkim izvjavama smatrati, da je nestala svaka indispozicija. Njegovo je Veličanstvo primilo danas u audijenciju vrhovnog dvorskog meštra Montenuova, generalnog pobočnika Daara i ministra predsjednika Koerbera.

BEČ, 13. «Correspondenz Wilhelm» javlja: Cesar je danas primio generala pukovnika nadvojvodu Karla, zatim princa Vilima Hohenzollern-

skog i s njima se tri četvrt sata razgovarao. Prmio je pak ministra izvanjskih posala Buriana u audijenciju, koja je potrajala jedan sat i četvrt i slušao je obične izvještaje vrhovnog dvorskog meštra Montenuova, oba generalna adjutanta Daara i Bolfrasa i kabinetnog upravitelja Schiesla. Kataralne pojave, koje još nijesu sasvim iščezle, ne sprječavaju, kako se vidi, obični vladarev rad.

Princ Vilim Hohenzollern u Beču.

BEČ, 13. Cesar je primio na podne princa Vilima Hohenzollernskog u posebnu audijenciju.

Imenovanja u vojsci.

BEČ, 13. «Militär Verordnungsblatt» javlja, da je Nadvojvoda Karlo Franjo Josip imenovan za generala pukovnika i velikog admirala, Nadvojvoda Josip, barun Kirchbach i barun Hazay za generale pukovnike; osim toga da je bilo drugih pomicanja među generalima i u oficirskom zboru.

Poljski klub galičkog sabora i proglašenje Kraljevine Poljske.

KRAKOV, 13. Danas je bila manifestacija poljskog kluba galičkog sabora prigodom proklamacije neovisnosti Poljske i najavljenog proširenja zemaljskih prava za Galičiju. Grad je bio svečano iskrcan zastavama. Iza svečane zahvalne službe božje, na kojoj su bili poljski članovi gospodske kuće, zastupničke kuće i sabora, te poglavice vojničkih i civilnih vlasti, pogioše članovi saborskog poljskog kluba u svečano urešenu općinsku dvornicu, gdje je poljski klub u podne držao svečanu sjednicu, na kojoj su bili i članovi poljskog narodnog odbora.

Pročelnik poljskog kluba vitez Bilinski u svečanoj besjedi izrazi najtopliju zahvalu i poklonstvo za vladara, koji je skupa sa svojim moćnim saveznikom postao utemeljiteljem poljske države, te duboko osjećan riječima zahvalni na proširenju galičke autonomije. Riječi Bilinskoga, koji se i Varšave sjetio srdačnim pozdravom, te izrazio svoje divljenje i zahvalnost poljačkim legijama, i poljski govornik Caru i slobodnoj neovisnoj Poljskoj prihvaćeni su s najvećim oduševljenjem. Tim je poljski klub završio svoju manifestaciju zahvalnosti.

U Lavovu je bila velika patriotska ophodnja u kojoj učestvovala preko 10.000 osoba.

Zasjedanje Reichstaga. Rađ u javnoj službi. Odgovor Norveške Njemačkoj.

BERLIN, 13. Glasa se, da bi se Reichstag mogao sastati za osam do četrnaest dana, da ostvari osnovne kojima bi se utvrdila obveza na rad u javnoj službi, i to za sve one osobe, koje se već na osnovu vojne dužnosti mogu na to pozvati. Kako «Berliner Zeitung am Mittag» doznaje, radi se o tome, da sve snage u državi, koje za čisto vojne svrhe dolaze u obzir, budu po mogućnosti za te svrhe sasvim slobodne, dok bi ih se zamijenilo s drugima, koje će vršiti svoj dosadašnji rad na osnovu civilne službovne dužnosti.

«Lokalanzeiger» piše, da je norveška nota u susretljivom duhu sastavljena; ali da u njoj nema toliko pozitivnih izvjava, da bi se moglo reći da zadovoljava. Svakojako, regbi da je norveški poklisar usmeno objasnio notu, na način da nije isključeno, da će doći do sporazumka sa Norveškom. Ovisiće od daljih objašnjenja norveške vlade, hoće li se njemačko-norveški odnosi u buduću povoljno razvijati ili neće.

Prinz Hohenzollern i vjerolomstvo Rumunjske.

BERLIN, 13. Princ Hohenzollern, koji sada boravi kod njemačkih četa što se bore protiv Rumunjske, rekao je u jednoj zdravici za sobeta na višem zapovjedništvu devete armije, da hoće da svojim ličnim prisustvom kod vojaka, koja se bori protiv Rumunja, dade kao Nijemac izraz pred vjerskom i narodu svome ogorčenju radi vjerolomstva Rumunjske.

smiriti i zakopčala bi kapute nad svojim revolucionarnim, crvenim košuljama, kad je ona prolazila. Prelazeći preko praga, nagje se najednom pred živahnim i okretnim čovjekom, koji je baš htio unići.

— Baš sam došao za vremena, da vas uhvatim, Mrs. Martin, — reče naglo; zatim brzo popravljajući svoju očitu familijarnost, dodade: — To jest, bio sam slobodan, da skrenem ovamo, idući do poštarske stanice. Stvar, o kojoj ste govorili, već je uređena. Govorio sam o tom s drugim odbornicima, pisao sam Samu Barstowu, a on je tako dobar, te nam je poslao nekoga, i — pogledav brzo na sat — taj mora sad da je ovdje, a ja sam se baš spremio, da ga dočekam s drugim odbornicima.

Mrs. Martin, koja je napokon prepoznala u posjetniku predsjednika školskoga odbora, saslušala to kratko izvješće, drščući ponešto, rumeneći se i naglo dišući, poput svih nervoznih žena.

— Ta — reče ona, — ta to sam ja tek onako bila rekla, (Mr. Sperry; u istinu nemam prava da tražim — nijesam ni mislila.

— Sve je u redu, gospogio, ne brinite se. Prepustili smo Barstowu, da stvar uređi. Razabramo, da se je škola oduviše povećala, a da možete sami s njom barataati — hoću da kažem (ta znate) da je sami nadgledate; ti dječaci iz Pike County-ja, što su navallili k nama, nešto su preobijli i presurovi, a da bi ih gospogja poput vas mogla obuzdati i prezati — hoću da kažem, na ređ naučiti — zar ne? Ali, bora mi, Sam Barstow shvati sve to za čas. On baš junački zasuka rukave pri tom poslu. Dobio sam pismo od njega, — uzmete, — on naglo izvuče pismo iz svog špaga, pregleda ga i nekako u neprilici opet sklop — ali ne tako brzo, da učiteljice još brže oči ne bi bile pročitale frazu: «Bijes me ođnio» napisanu velikim, trgovačkim slovima, koja ju je dosta neugodno dirnula. Mr. Sperry nastavi neobično brzo: — Nije nužno, da ga sada pročitate — zadržalo bi vas — ali on je sve sasvim dobro uređio, samo da znate. Moram ići — čekat će me. Mislio sam samo skočiti na čas k vama, da budete pripravni — pa skinuvši šešir, počeo odmicati od trijema.

— A je li — je li — taj gospođin, što će biti mojim pomoćnikom — stariji iskusan čovjek — ili

Pokrajinsko pripomoćno društvo Crvenoga Križa za Dalmaciju.

Kako će svak dobro pamtiiti, priredilo je austrijsko društvo Crvenog Križa po svim pokrajinama od 30 aprila do 7 maja ove god. tako zvanu Sedmicu Crvenog Križa, kroz koju se je po svim gradovima i mjestima Austrije kupilo prinosa i članova za Crveni Križ. Utržak te akcije bio je namijenjen za dvije trećine u korist pokrajinskih društava Crvenoga Križa za pojačanje odnosnoga fonda, iz kojega se uzdržavaju bolnički zavodi u pokrajini, a za jednu trećinu zemaljskim ratnim pomoćnim uređima za svrhe skrbi za mladež u pokrajini. Na posljednoj sjednici savezne uprave, što se održala u Beču pod predsjedanjem predsjednika saveza austrijskog društva Crvenog Križa grofa Rudolfa Trauna, izvjestio je financijski referent bilježnik D. Kolisko o vrlo povoljnom ukupnom uspjehu ove akcije. Prama izvještajima pokr. društava, koji su bili sruvnjeni takogjer sa odnosnim dopisima lokalnih odbora, urodilo je sakupljanje po pojedinim pokrajinama (izravni darovi, prodaja znakova, zabava itd.) ovim uspjehom:

Donja Austrija skupa sa Bečom	kr.	646.323
Gornja Austrija	"	442.597
Solnogradska	"	56.829
Tirol i Vorarlberg	"	221.337
Štajerska	"	329.260
Koruška	"	182.404
Kranjska	"	226.986
Austr. Primorje	"	166.269
Dalmacija	"	104.813
Češka	"	1.431.174
Moravska	"	917.562
Šleska	"	293.683
Galičija	"	1.024.352
Bukovina	"	26.192

tako da ukupni utržak u svim pokrajinama kroz sedmicu Crvenog Križa prikazuje iznos od kr. 6.089.781.

Od toga otpada za svrhe skrbi za mladež kr. 2.029.927. Ova je svota sa strane ratnog pomoćnog uređa u c. k. ministarstvu unutrašnjih posala, na čiji je poticaj zasnovana vrlo humanitarna akcija, koja ide za usučvanje zapuštene djece kroz priznanje, povećana za još 800.000 kr. Iz srestava takova fonda podupirat će se akcije za skrb oko mladeži ne samo kroz priznanje, već i poslije rata.

Broj članova, koji se upisaše u pokr. društva Crvenog Križa kroz sedmicu, vrlo je znatan. Sama je Donja Austrija dala prirast od 31.000 članova. Ukupni troškovi bečke centrale za priregjenje Sedmice, koji se inače odnose jedino na tiskanice, proglase, poštarinu i kancelarijske potrepštine, u iznosu od kr. 35.037, bili su surazmjerno podijeljeni između austr. društva Crvenog Križa i ratnog pomoćnog uređa pri c. k. ministarstvu unutrašnjih posala.

Gosp. predsjednik grof Traun istaknuo je u završnom govoru, da ovaj lijepi uspjeh iznova posvećuje patriotski samoprijegor čitavog pučanstva, kojemu u prvom mjestu ide hvala i zasluga, pak suradnicima koji su svoje sile uložili za postignuće tako lijepog uspjeha. Mora se ovdje na osobiti način istaknuti, da je ideja priregjenja sedmice potekla od gosp. vladinog savjetnika Antuna Schmidta, koji je čitavu akciju organizovao, radeći neumorno i neprekidno kroz mnogo mjeseci, podupri od člana savezne uprave, redaktora Julija Sterna.

Austrijsko društvo Crvenog Križa može doista s najvećim zadovoljstvom da gleda na ovu, do sada najveću, dobrotvornu akciju što je priregjena, i tako uspješno kraju privedena uz sudjelovanje ratnog pomoćnog uređa na c. k. ministarstvu unutrašnjih posala.

Treći Božić na bojištu.

Do treći se put primiču božićni blagdani, koje će naši slalom ovenčani ratnici sprovesti daleko od svojih milih, daleko od svoje domovine. Zahvalnost nam nameće, da mi ovim junacima, koji vjerno i požrtvovno vrše svoju dužnost, prigodom

— tek mlado djače? — polagano izreče Mrs. Martin, slabo se nasmijehnuvši.

— Ne znam pravo — ali rekao bih, da je Sam — Mr. Barstow — sve to dobro udesio. Ali sad moram zbilja ići, — pa držeci neprestano šešir u ruci, kano da tim činom uljudnosti hoće da ispriča svoju ne baš pristojnu hitnju, brzo odleti.

Došav do poštarske stanice, nagje onu dvojicu odbornika, gdje iščekuju njega i poštarska kola, koja su se bila dobrano zadocnila. Jedan od njih, krupan, pristao čovjek blaga lica, bio je prisjednik crkvene oblasti; drugi, nešto stiniji i ozbiljniji, bio posjednik mlina.

Ja se nadam — reče časní Mr. Peaseley polagano, — da se je naš dođri drug Barstow, kad si je već zbog prešnosti stvari, izabravši toga pomoćnika, prisvojio donekle naša prava, da se je — hm — uvjerio o njegovoj sposobnosti?

— Zna Sam, što mu valja činiti, — reče posjednik mlina veselo, — pa kako se on obično za naše poslove mudro brine, možete mu mirne duše sve povjeriti.

— Svakako je dokazao, da mu je stalo do stvari, — reče časní gospođin glasom protektorskim.

— Da mu je stalo? — opetova Sperry zanosno, — da mu je stalo? Što, on vrši poslove Pine-Clearing-ske baš onako, kako vrši poslove svoje banke i svoga «Express» društva u Sacramentu, pa on to radi tako dobro, kano da je neprestano ovgje. Nuder, gledajte — on potajno gurnu posjednika mlina, pa kako im je časní gospođin baš bio okrenuo leđa, izvađi pismo, koje nije htio dati (Mrs. Martin-ovo), da ga čita i pokaza mu jedino mjesto.

— Bijes me ođnio, — glasilo to mjesto, — ako neću, da bude ređa i mira u Pine Clearing-u, pa makar morao istrijebiti ili utući cijeli taj Pike County-ski lopovluk. Javite mi, što se tiče glasovira, ako mislite, da Mrs. Martin znađe s njime barataati. Ali ne kažite prije ništa Peaseley-u, jer bi bi želio, da to bude harmonij, pa onda ni kraja ni konca pjevanju psalama — da bi svsnuvo. Da se razumijemo! Nijesam ja protiv moći crkve — dobar je to štiti! — ali treba, da njom vladate jednako kao i drugim stvarima, a ne smijete pustiti, da ona vama vladá. Osigurao sam školsku zgradu za trideset tisuća dolara — pa u povoljnim obrocima.

božićnih blagdana pošaljemo dostojan znak našeg sjećanja kao pozdrav iz domovine.

Do treći se put skrbi uređ za ratnu skrb c. i kr. ratnog Ministarstva, da darivanjem naših vojnika na bojištu poljepša im badnju večer i da im pruži dokaz, da ih se sjećamo.

Od prošle se godine protiv naše domovine nov neprijatelj digao, s toga će i veći biti broj onih, koji na raznim bojištima vojuju i koje moramo nadariti. S toga uređ za ratnu skrb c. i kr. ratnog Ministarstva najtoplije molí, da se pošalje i u ovu svrhu velikodušno i što brže novčanih prinosa. Svi iznosi, veliki i maleni, primiče se sa zahvalnošću. Neka svako, koji se nalazi u domovini, imao on sada na bojištu svoga bližnjega ili ne, smatra svojom svetom dužnosti, da prinese darak, da onima pribave malo veselje, koji ulazu sve za čas i ugled naše mile domovine.

Ured za ratnu skrb c. i kr. ratnog Ministarstva pobrinut će se, da darovi, koji se sastoje iz predmeta, bez kojih se u zalegju možemo proći u zgodno vrijeme prispiju četama na bojište, kao božićni pozdrav iz domovine, kao znak nade u sretan sastanak!

C. i kr. ratno Ministarstvo, uređ za ratnu skrb
Beč, IX., Berggasse 22.

FML. IVAN vitez von LOBL s. r.

Beč, novembra 1916.

Naši Dopisi

Iz Konavala 10. novembra.

Poznati dobroćinitelj Konavala nekađasnji dugogodišnji župnik Grude, a sadašnji kanonik stolne crkve u Dubrovniku don Jozo vitez Crnica pohodi ovih dana malne cijele duge Konavle.

Gođegod bi se zaustavio s vožnjom, da za kratko pohodi u raznim mjestima svoje mile Konavljane, tu je bio svečano dočekan, kako to on i zaslužuje. Tom prigodom u nekom mjestu baš prošle nedjelje reče sv. Misu pred tamošnjim vojnicima i silnom mnoštvu skupljenih Konavljana, a u prisustvu lijepog broja gospođe časnika.

Preko Mise prvo oslovi vojnike c. i k. vojni kapelan Vicko Lisić, koji rastumači sv. Evangelje zgodnim poukama za ovo ratno vrijeme; zatim spomene velike zasluge prečasnog starca, ne samo za Konavle već i za cijelu državu, osobito kroz ovo ratno vrijeme u Dubrovniku i njegovoj okolici. Nakon ovog krasnog govora progovori prečasní kan. Crnica vojnicima, gospođi oficirima i skupljenim Konavljanima. Govorio je iz srca — oduševljeno potičući prisutne na ljubav i ođanost prema Vladaru, Habzburškoj kući i Domovini. Nije bilo srca, koje se nije oduševilo ni oka, koje se nije orosilo, nešto zbog njegovih baš očinskih srdačnih riječi, a nešto i od prezađovoljstva, što ima takvu lijepu prigodu vidjeti i slušati svog omiljenog dičnog starinu kanonika Crnicu.

Preko objeda priregjenog od gospođe časnika ređale su se napitnice, iz kojih se je vidjelo koliko je prepošt. Crnica cijenjen i ljubljen od gospođe oficira. Prvu je zdravicu on napio na zdravlje preljubljenog Vladeara, zatim je sav tronut, suznim očima zahvalio na krasnom dočeku i iskazanu mu ljubavi.

I na odlasku vidjelo se je najbolje, koliko je kanonik Crnica ljubljen i poštovan. Gospođa oficiri i konavski narod, svi ga doopratiše uz silno klicanje: živio!

Vozeci se diljem Konavala dočeku ga u drugom selu večera, priregjena od gospođe oficira i ostale gospođe; na kojoj je bilo krasnih patriotskih nazdravica. Istaknuti nam je krasno napitnicu nekađasnjeg načelnika i zastupnika Makarske g. Klarića, koji je baš krasno oslovio kanonika Crnicu, zgodno istaknuvši njegove vrline i zasluge. Gosp. kapetan pl. Fodermayr, najveće se zauzeo da doček preč. Crnici bude tako krasan.

Prepoštovani kanonik Crnica već od početka rata neprestano radi svaki dan, bilo u kancelariji Crvenog ili Srebrnog Križa, za Wehrmanna, za pod-

Posjednik mlina se nasmijesi. — Mudra glavičica taj Sam! Ali — dođade, — o tom novom pomoćniku, što vam ga šalje, baš ne veli mnogo.

— Samo ovgje — evo: Misim, da će čovjek, što vam ga šaljem, biti zgodan; Pike County iziskuje baš toliko obzira kao i Boston.

— Što to znači? — zapita posjednik mlina.

— Mislim, da tujem hoće da kaže, da ne želi, da bi se Pine Clearing previsoko dignuo, ni da bi preniko ostao. Zdravo je zgodan u svojim nazorima — vjere mi.

Njihovo nagaganje prekinu nagli dolazak poštarskih kola, koja su svom silom navalila, kao uvijek, kad bi zadocnila. — Morao sam skrenuti u Montezumu, da iskrcam Jack-a Hill-a, — kratko odreza kočijaš, skočiv sa baka, i uđe u blagovalište u društvu s novim konduktorom, koji je, kako se činilo, zapremao Hill-ovo mjesto na baku. Ne osvrćući se ni najmanje na daljnja pitanja, veselo poviče: — Ovamo vas, ljudi, pa da čujete tu najnoviju pripovijest o Samu Barstowu, — ta je baš najzgodnija. — Pa za čas cijela rpa, koja je čekala na dolazak kola, s časama u ruci napeto slušaše tu «pripovijest» novoga konduktora, zaboraviv svaki drugi svjetski i praktički posao.

Ne našavši tako odgovara, našim odbornicima ne preostade ino da motre putnike, koji su silazili s kola pa da kušaju, ne bi li među njima prepoznali iščekivanog stranca. Ali uzalud; većinu putnika poznavali su već otrijsa, a ostali su bili obični ruđari i radnici; baš nijedan, koji bi bio mogao biti taj novi učitelj. Ne mareći dalje tražiti, bili su prinuđeni, da čekaju na svršetak dosjetljive pripovijetke konduktoreve. Bila to bez sumnje preostava donekle umjetnička, koja se je sastojala u izvrsnom oponašanju Irca, njemačkog žida i trećeg jeđnog glasa, koga su svi prepoznali i zanosno pozdravili, jer bijaše «baš pravi Sam, kano da je živ pred nama». Da nije bilo časnog gospođina među njima, Sperry i posjednik mlina bili bi se pridružili ušišćenim slušaocima, pa su s toga u srcu ljuto prekoravali časne obveze službenog svog čina.

Kađ je pripovjedač svršio svoju historiju, a slušaoci počeli bućiti, da im se dađe pići, približi se Sperry kočijašu. Prepoznavši ga ovaj, okrenu se

*) «Pine Clearing» znači od prilike: sjećanje omorića. O. Pr.

Ratni invalid traži se za računovodju za rudničarsku štedionicu. Mjesečna plata 227 kr., stan, rasvjeta i ogrjev uz godišnju nagradu. Poznavanje njemačkog i hrvatskog jezika. Prijave: Pokrajinskom Povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida — Zadar.

Na prodaju razne nekretnine, zaselci i zemljišta u gradu i okolišu. Nov, krasan, moderan zaselak na moru, gospodski stan, sa svakim confortom prodaje se odmah. **Vlasnici** kuća, zemljišta i t. d. koji kane prodati dobro svoje nekretnine, budući da su se veoma mnogi predbilježili radi kupnje nekak se obrate: kod gragjevnog poduzeta, VINCENZO MILLICH - ZADAR kod, industrialne škole.

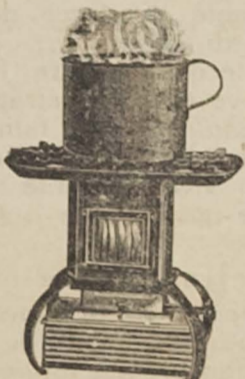
In vendita diversi stabili, ville e fondi nella città e vicinanze. Nuova splendida moderna villa al mare appartamento signorile, con tutto il massimo confort vendesi prontamente.

Proprietari di case, fondi ecc. intenzionati di vendere bene i loro immobili, avendo moltissime prenotazioni d'acquisti, si rivolgano: presso lo studio dell'impresa di costruzioni, VINCENZO MILLICH ZARA, accanto la scuola industriale.

Kuhalo i brzovar na petrolej

Zejamčena sigurnost!
Zejamčeno prosto od svakog mirisa!
Senzacionalni uspjeh!

Bez čadje!
Bez šuma!
Bez dima!

Bez začepjenja!
Bez predgrijanja sa spirinom!

•• Najposobniji i najsvršeniji brzovar sadašnjosti! ••
Učinak grijanja 3 puta veći nego kod ostalih sistema. Velika prištednja! Jedna litra petroleja gori 8—12 sati. Jedna litra vode kuha za 5 minuta. Isključeno je da bi se brzovar prevrnuo. Istodobno može služiti i kao peč za grijanje sobe.
Tvorničko skladište i zastupstvo za cijelu Dalmaciju:
G. B. TAMINO - ZADAR.

Ratni invalid traži se kao momak kod jednog župnika. Mora biti neoženjen ili udovac, rimo-katoličke vjere i da zna kuhati. — Prijave: Pokrajinskom Povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida — Zadar.

Ratni invalid traži se za pomoćnog strojarskog čuvara za centralno grijanje u sudskoj zgradi u Zadru za zimsku periodu od 15. listopada do 15. travnja. Zahtijeva se: naobrazba u kovačkom obrtu, osposobljenje za posluživanje parnih kotlova i dokaz nekih elektro-tehničkih poznavanja. — Prijave i zahtjeve: Pokr. Povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Najveći import kave

Delia i Holujević, Zagreb

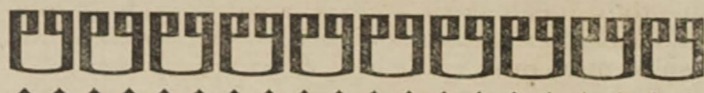
nudi dok zaliha traje

SANTOS (zelenkastu Java)	po K 1000
MENADO LIBERIA	„ „ 1050
ZIKORIA otvorena	„ „ 300

sve po 100 kg.

Ratni invalidi traže se za poslovače državnog odvjetništva za c. k. kotarski sud u DRNISU, KNINU, SINJU, VRGORCU, BUDVI, ERCEGNOVOM, KISTANJU, OBROVCU, OREBIĆU, TROGIRU, BENKOVCU i IMOTSKOME. Zahtjevi: da stanuju u mjestu ili u okolici, potpuna gragjanska prava, opće povjerenje i znanje što ga imaju oni koji su služili kao oružnici ili za koje se može očekivati da će ga pribaviti u dogledno vrijeme. Prijave: Pokrajinskom Povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida a Zadru.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK. Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — Dreuzimlje naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatkiša: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%*. *Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest.* — *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%*. — *Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%*. — *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%*.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.*

Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti Turchi 1870 da f. chi 400. Vinc. principale f. chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti Furto con iscasso*, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti Furto con iscasso*, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti Furto con iscasso*, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

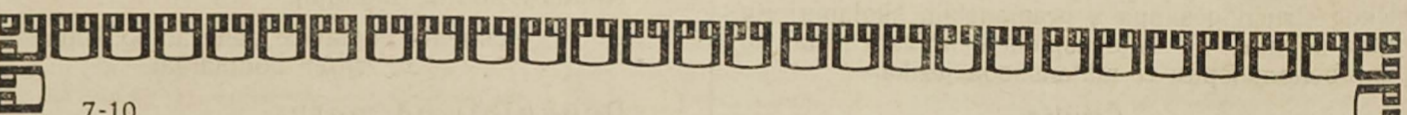
ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

Pece dura
offre a prezzi di convenienza
Heinrich Wagner
Trieste.

Smrečke i Lovorike kupuje i bez vreća u većim količinama
Tvrтка Birò & Paleka - Zadar.

7-10
AVVISO.

Il sottoscritto ha l'onore di preavvisare la Spett. Cittadinanza, l'Inclita Guarnigione ed i Signori Viaggiatori, che col 1. Novembre a. c., aprirà a Fiume sotto sua proprietà

L' HOTEL ROYAL

(che dispone di 44 stanze) in Via Lod. Kossuth N.ro 10.
L' Hotel è del tutto rimodernato col massimo comfort. -- Servizio inappuntabile.

In pari tempo avverte, che la propria

Trattoria „Al Cervo d'Oro“

viene del tutto restaurata. -- Squisita ed ottima cucina alla casalinga e grandissimo assortimento di pesce, giornalmente fresco.

Fiducioso d' un benevolo appoggio si firma con profetta stima

GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.

GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.

GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.

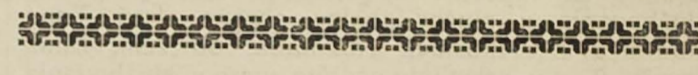
GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.

GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.

Ratni invalid

traži se kao konobar za kavanu u Kninu. Mora biti vješt poslu, a dosta je da pozna hrvatski jezik u govoru i u pismu. Donude i obavijesti: Pokrajinskom Povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

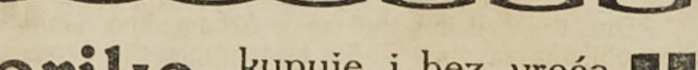

Vinske Kiseline

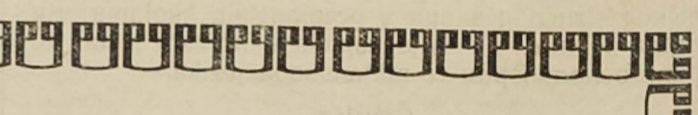
kemično čiste
po kr. 22 kg. prodaje i u poštanskim pošiljkama uz pouzede

tvrđka
Marcello Pattiera - Zadar.

Brzjavi: Pattiera - Zadar.

Smrečke i Lovorike kupuje i bez vreća u većim količinama

7-10
AVVISO.

Il sottoscritto ha l'onore di preavvisare la Spett. Cittadinanza, l'Inclita Guarnigione ed i Signori Viaggiatori, che col 1. Novembre a. c., aprirà a Fiume sotto sua proprietà

L' HOTEL ROYAL

(che dispone di 44 stanze) in Via Lod. Kossuth N.ro 10.
L' Hotel è del tutto rimodernato col massimo comfort. -- Servizio inappuntabile.

In pari tempo avverte, che la propria

Trattoria „Al Cervo d'Oro“

viene del tutto restaurata. -- Squisita ed ottima cucina alla casalinga e grandissimo assortimento di pesce, giornalmente fresco.

Fiducioso d' un benevolo appoggio si firma con profetta stima

GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.

GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.

GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.

GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.

GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.